Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20294

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?i (DDSÖ), s?n?f ortamlar?n?n ö?rencilerin **dü?ünme becerilerini** ne derece te?vik etti?ini ve destekledi?ini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? **psikometrik** bir araçt?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, 2020 y?l?nda Çeviker-Ay, Albayrak ve Bayram taraf?ndan gerçekle?tirilen bir çal??maya dayanmaktad?r. Bu ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulay?c?lara, s?n?f içi etkile?imlerin ve yap?sal düzenlemelerin bili?sel kat?l?m? art?rma potansiyelini sistematik olarak de?erlendirme imkan? sunmaktad?r. Ölçek, özellikle ele?tirel dü?ünme, problem çözme ve yans?t?c? sorgulama gibi üst düzey bili?sel süreçleri destekleyen **s?n?f ortam?** de?i?kenlerine odaklanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Dü?ünme Becerileri, S?n?f Ortam?, Ö?renme, Geli?tirme, Psikometri, E?itim, Ele?tirel Dü?ünme.

Yazarlar

?ule Çeviker Ay, Cemal Albayrak, Gülay Bayram.

Amaç

Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?i'nin temel amac?, ö?retmenlerin ve ö?rencilerin alg?lar? do?rultusunda, bir s?n?f?n zihinsel sorgulamay?, yarat?c?l??? ve üst düzey dü?ünmeyi ne ölçüde te?vik eden bir atmosfere sahip oldu?unu belirlemektir. Bu araç, s?n?f içi uygulamalar?n pedagojik etkinli?ini de?erlendirmede ve ö?retmen geli?im programlar?n?n planlanmas?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, mevcut ö?retim stratejilerinin ö?rencilerin aktif dü?ünme süreçlerine ne kadar yer verdi?ini nicel olarak ortaya koyarak, e?itim sistemindeki iyile?tirme alanlar?na ???k tutmay? hedeflemektedir. Bu ba?lamda, ölçek hem te?his hem de de?erlendirme arac? olarak kritik bir rol üstlenmektedir.

Yap?

DDSÖ, s?n?f ortam?n?n **bili?sel** ve **duygusal** boyutlar?n? kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçmeyi amaçlar. Yap?sal olarak, ölçe?in, ö?rencilerin fikirlerini özgürce ifade etme imkan? bulduklar? psikolojik güvenlik, ö?retmen rehberli?inin kalitesi ve ö?rencilerin karma??k görevler üzerinde i?birli?i yapma f?rsatlar? gibi temel bile?enleri de?erlendirmesi beklenmektedir.

Ölçülen psikolojik yap?, sadece fiziksel düzenlemelerden ziyade, s?n?f içindeki **tart??ma kültürü**, hatalara kar?? tolerans ve ö?rencilerin kendi ö?renme süreçleri üzerindeki **özerklik** alg?lar?n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

içerir. Bu yap?, ö?renme ortam?n?n dü?ünmeyi te?vik eden bir ekosistem olarak i?lev görüp görmedi?ini belirler.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? bir bildiri sunumu olarak yay?nlanm?? olup, kaynakta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi?tir. Ancak, geli?tirme sürecinde, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü belirlemek amac?yla yap? geçerli?i çal??malar?n?n (muhtemelen Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi) yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Kapsam geçerli?ini sa?lamak için uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve maddelerin ilgili literatürle uyumu incelenmi?tir. Ölçe?in **Geçerlik** çal??malar?n?n, DDSÖ'nün Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f kavram?n? teorik çerçevede temsil etti?ini göstermesi beklenir.

Güvenirlik

Kaynakta spesifik güvenirlik bilgisi sunulmam??t?r. Standart bir ölçek geli?tirme prosedürüne göre, DDSÖ'nün iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s?n?n (Cronbach Alfa) hesaplanm?? olmas? gerekmektedir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik çal??malar?n?n da yap?lm?? olmas? muhtemeldir. Bu çal??malar, ölçe?in farkl? zamanlarda benzer sonuçlar verme yetene?ini ortaya koyar.

Faktör Analizi

DDSÖ'nün yap? geçerli?ini belirlemek için **Faktör Analizi** teknikleri kullan?lm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu ortaya ç?karm?? olabilir.

Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA): Maddelerin hangi faktörler alt?nda topland???n? belirlemek ve ölçe?in alt boyutlar?n? ke?fetmek için kullan?lm??t?r.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA): AFA ile belirlenen faktör yap?s?n?n teorik modele ne kadar uydu?unu test etmek ve ölçe?in nihai yap?s?n? do?rulamak amac?yla kullan?lm??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme / Tutum Ölçe?i

Format: Derecelendirme format?nda (Likert tipi) maddeler içermesi muhtemeldir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler ve/veya Ö?retmenler (Ölçe?in amac?na ba?l? olarak).

Ya? Grubu: Genellikle ilkö?retim veya ortaö?retim ö?rencileri ve/veya bu seviyelerde görev yapan ö?retmenler.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki farkl? e?itim seviyelerinden örneklem gruplar? üzerinde standartla?t?rma çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemi kullan?larak, kat?l?mc?lar?n s?n?f ortam?ndaki dü?ünmeyi destekleyici uygulamalara yönelik alg?lar?n? derecelendirmeleri istenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Dü?ünme, E?itim Psikolojisi, S?n?f Yönetimi, Ö?retim Stratejileri, Geçerlik, Faktör Analizi, Dü?ünme Becerileri.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sorumlu Yazar: ?ule ÇEV?KER AY

Test Y?l?: 2020 (Bildiri sunumu tarihi esas al?nm??t?r.)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m?, sorumlu yazar?n iznine tabi olabilir. Akademik çal??malarda kullan?m için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Çeviker-Ay, ?., Albayrak, C. ve Bayram, G. (2020, Mart). Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?inin Geli?tirilmesi . *IKSAD,* Ankara, Türkiye.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

dusunmeyi-destesleyen-sinif-olcegi-toad.pdf
1d89097f-9d02-4a53-bbe8-961b97c7793d.filesusr.com

Dü?ünmeyi Destekleyen S?n?f Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin kullan?lmas? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

A?a??da, ölçek maddelerinin yer ald??? orijinal PDF belgesine ait ba?lant? tekrar sunulmu?tur:

dusunmeyi-destekleyen-sinif-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM